

zou er op den
staan, die de
let is niets dan
verkiezing van
zelfverdediging

nenleving moet
efde vaak ver-

tspraak" (I).

woord over de
„Eiser“ hierna
die Ned. Geref.
ode van 1928“
gens afwijkende
ter, en zag het
kerkblad“ neem
kan doen spre-
liner het gesé“

te doen het, is
beweer dat die
as onpartijdige
in 1928 besluite
opgeheem is in
e nie in ooreen-
terk soos bepaal-
geneem en ge-
redes om die

groot mate van
heilig is vir 'n
ms land. Dadelik
my beskikking
bepaal wat die
om die leer van
die besluite wat
olde 'n sulvere
nis, of moontlik
ierdie geskil nie
die bewering in
nie in ooreen-
rvat in die For-
ons hoef te oor-
aar vraagstukke
ord, en of die
eer het deur oor-
sigheid van die
moet word dat
anwesig was en
van die besluite,
ligde nie 'n lui

1928, het die Ku-
er: (1) „Dat de
n onfeilbaar ge-
ed wat voor die
y dit geleer het,
as dat die hele
y doel, die doel
n onfeilbaarheid
it wat sy geloofs-
en gesaghebbend
werk menslik is
ute en feite wat
ir is nie; dat die
eer bevat insake

Bijbel is vervat
tot 7, waarvan
olg lui:
niet is gezonden
mensen, maar
Heiligen Geest
ken, gelijk de H.
r een bijzondere
zaligheid draagt,
postelen geboden,
ift te stellen en
twee Tafelen der
zulke schriftten:

d „Inspirasie“ in
d nie. Maar om
est gedreven zijn-
ek nie van plan
nie. Dit blyk uit
theorie is insake
was een tyd die
maar elke letter
voorstanders van
die klinkers in
haar, geïnspireer
vord toe blyk dat
istius in Hebrees
r die theorie van
die strekking is
te (autographon)
sireer is. Volgens
nige uitlating oor
aplike feit in die
feit in die Bybel
dit aanvaar, hoe
t wat die geskil
r. Dit is die theorie
deel na die argu-
s, is dit die theorie
is daar die theorie
en uiteengesit is
God, Sy boodskap
het deur die skry-
te skrywers geïn-
die boodskap te
el, maar dat die
gee is hul eie is
van 'n gelykenis
p was geïnspireer,

nie die vorm nie. Mag ek met alle eerbied 'n gelyke-
nis gebruik. 'n Baas gee in Engels opdrag aan sy
naturellekneg om 'n boodskap oor te bring. Die na-
turel gee die inhoud van die boodskap af in sy eie
skildersagtige taal. Die boodskap is dié van die meester,
maar die taal dié van die knecht. Of laat ek 'n ander
gelykenis gebruik. 'n Besigheidsman dikteer 'n brief
aan sy snelskrywer, in watter geval elke woord in
die brief van die werkgewer kom. Hy gee in die al-
gemeen opdrag aan sy sekretaris insake die manier
waarop 'n brief geskryf moet word, en laat daarby
dit aan die sekretaris oor om sy eie woorde te kies
en dit te onderteken. Die boodskap kom van die werk-
gewer, maar die woorde is dié van die sekretaris.

As daar in die belydenisskrifte sprake is van „de
heilige menschen Gods, van den Heiligen Geest ge-
dreeven zijnde“, beteken dit dan dat die heilige manne
as 'n mannes van die Heilige Gees opgetree en
woord vir woord neergeskryf het wat die Heilige
Gees hulle voorgesê het, of beteken dit dat hierdie
heilige manne inderdaad die boodskap van die Heilige
Gees oorgebring het maar hul eie woorde en eie
beelde gebruik het by die oordrag daarvan? Ek dink
dat heelwat meningsverskil oor die saak kan bestaan.
Daar is talryke teologiese outoriteite aan al twee kante.
Ek spreek natuurlik geen oordeel uit omtrent die
gewig van die onderskeie outoriteite nie; ek wil alleen
sê dat die Belydenisskrif nie so duidelik is dat 'n
mens sonder om die argumente te hoor, kan sê dat
het een teorie moontlik is nie.

Besluit oor Inspirasie.

Maar wat het die Sinode van 1928 gedoen? Wetende
dat hierdie kwessie van inspirasie een van die punte
in die aanklag teen eiser was; wetende dat 'n appel
by hom aangeteken was waarin hierdie saak geopper
word, het hy tog nooit opeetlik besluit om nie die appel
te behandel voordat hy hom oor die kwessie van
inspirasie uitgespreek het nie. Hy het die volgende
aanbeveling van die Leerkommissie aangenomen:

„Rakende die inspirasie van die Heilige Skrif, is
n Kommissie van oordeel dat beide die Belydenis-
skrifte en Gods Woord 'n volle (Plenary) inspirasie-
leer voorstaan, volgens welke die Heilige Skrif van
Goddelike oorsprong is, en deur die Heilige Gees ge-
inspireer, in al haar dele onfeilbaar en absoluut ge-
saghebbend is; en om hierdie rede moet elke inspi-
rasiebegrip wat leer dat slegs religieuse-etiese waar-
hede in Gods Woord geïnspireer is, en dat Gods Woord
in die Bybel is (en nie die Bybel Gods Woord is
nie) as dwaalleer deur die Kerk verwerp word.“

Opdat daar geen twyfel oor die saak sou bestaan
nie, opdat dit duidelik sou wees dat die teorie van
die Kuratorium, en nie dié van eiser nie, aanvaar
word, is die Engelse woord „plenary“ ingevoeg—'n
woord wat 'n welbekende betekenis in die teologiese
wêreld het. Die Sinode sou binnekort geroepe wees
om te besluit of die leer van eiser se inspirasie-teorie
grond vir 'n akte van beskuldiging was; deur hierdie
besluit het hy ongetwyfeld die kwessie geprejudiseer.

Die Sinode van 1930 het tot baie groot hoogte be-
staan uit lede wat op dié wyse die saak geprejudiseer
het. Ek het nie van begin tot end die lyste vergelyk
van die name van die lede wat op die twee Sinodes
teenwoordig was nie, maar ek het die eerste 150 name
gemeen van dié wat op die Sinode van 1930 teen-
woordig was, en ek sien dat 128 van hulle lid was van
die Sinode van 1928. Buitendien het die tweede Sinode
laas sien dat hy hom gebonde ag deur die besluite
van 1928. Hy het Eiser op grond van sy leer insake
inspirasie in die volgende besluit veroordeel:

„Die Sinode neem aan die meerderheidsverslag van
die Regskommissie oor Punt 1 van die klag, t.w. dat
die beklaagde in sy uitleg van inspirasie, soos blyk
uit sy geskrewe woord en mondelinge verklaring, be-
skouings huldig wat indruis teen wat uiteengesit is
onder Punt 1 (1), (2), (3) en (4) van die Rapport.“

Die deel van die meerderheidsverslag waarna hierbo
verwys word en wat die besluit van die Sinode van
1928 behandel, lui:

„Wat Punt 1 van die klag betref, is die Kommissie
van oordeel dat die Beklaagde in sy uitleg van inspi-
rasie, soos blyk uit sy geskrewe woord en monde-
linge verklaring, beskouings huldig wat indruis... (4)
Teen die duidelike beskouing van die Sinode van 1928
(Sien Acta Synodi, pag. 277 punt VI).“

Mi, het die Sinode van 1930 nie as onpartydige hof
opgetree by die behandeling van die appel en by die
veroordeling van eiser insake die kwessie van inspi-
rasie nie.

Ek sal nou die derde klag behandel wat deur die
Kuratorium teen Eiser ingebring is —dat hy n.l. die
Kenosis-leer voorstaan. In hierdie klag word gesê dat
Eiser leer:

„Dat ten opsigte van (a) die Persoon van Christus,
Hij bij Zijn menswording de goddelijke eigenschappen
heeft afgelegd, en (b) ten opsigte van de geschriften
van het Oude Testament, Hij onkundig is geweest en
geen gezaghebbend oordeel dienaangaande veilen kon
(tastende deze beide opvattingen Hem aan in Zijn
onveranderlijke Godheid en in Zijn gezag).“

Eiser het hierop geantwoord dat hy staande hou
dat wat die aflegging van sekere goddelike eienskappe
deur Christus by sy menswording betref, Hy die ge-
bruik daarvan afgeloë het maar nie die besit daar-
van nie. As waaragtige mens, wat van Sy vleeswor-
ding af tot aan die einde van Sy lewe Hom onder
menslike beperkings beweeg het, moes Hy tydelik
sekere van Sy goddelike eienskappe verberg of afleë,
of Hom in die gebruik daarvan beperk. Hy was op
aarde nie alwetend nie. Hy het 'n bonatuurlike ken-
nis besit, bowel 'n buitengewone diepe insig in die
menslike hart, maar wat betref die gewone dinge
waarvan 'n mens deur jou sinuïte kennis opdoen, het
Hy omtrent hulle uit die gewone bronne van inligting
te wete gekom. Daar was baie dinge wat Hy nie
gewoet het nie. Sy begrip van die inhoud en be-
tekenis van die boeke van die Ou Testament
was dieper, helderder en uitgebreider as dié van enige
persoon, maar Sy kennis omtrent die outeurskap
van hierdie boeke was slegs die kennis van Sy tyd,
en Sy uitsprake kan nie ingeroep word oor suiwer

vrae van kritiek soos dié oor die outeurskap van die
Pentateug of Psalm 110 nie.

Art. 18 van die Belydenis des Geloofs sê:

„Wij belijden dan, dat God de belofte, die Hij den
Oudvaderen gedaan had door den mond van zijnen
Heiligen Profeten, volbracht heeft, zende zijn eigen
eeniggeboren en ewigen Zoon in de wereld, ten tijde
door Hem bestemd. Dewelke eens dienstknechts ge-
staltenisde aangenomen heeft, en de mensch gelijk
geworden is, waarachtiglijk aannemende eene ware
menschelijke natuur, met alle hare zwakheden (uit-
genomen de zonde), ontvangen zijnde in het lichaam
der gelukzalige maagd Maria, door de kracht des H.
Geestes, zonder mans toedoen. En heeft niet alleen
de menschelijke natuur aangenomen, zooveel het
lichaam aangaat, maar ook eene ware menschelijke
ziele, opdat Hij een waar mensch zoude zijn... en is
Zijne broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen
de zonde.“

In art. 19 lees ons:

„Wij gelooven, dat door deze ontvangenis de Persoon
des Zoons onafscheidelijk verenigd en te samen ge-
voegd is met de menschelijke natuur; zodat er niet
zijn twee zonen Gods, noch twee personen, maar twee
naturen in eenen eenigen persoon verenigd; doch
elke natuur hare onderscheidene eigenschappen be-
houdende.“

Dit lyk vir my of hierdie artikels ruimte laat vir
bewerings soos dié van Eiser. Hulle is nie so duidelik
en beslis dat hulle enige argument ten gunste van
sy Kenosis-teorie uitsluit nie. „Eene ware mensche-
like natuur, met alle hare zwakheden”—dit is tog
aeker moontlik om te redeneer dat een van die „zwak-
heden“ die beperking van die menslike kennis is. Of
hierdie argument steek hou teenoor die argumente
van die Kuratorium, is 'n saak waaroor ek my nie
uitspreek nie. Maar die saak moes nie solank die
appel nog hangende was beslis gewees het teen Eiser
sonder om eers sy uiteensetting te verneem nie.

Wat het die Sinode van 1928 toe gedoen? Hy het
die volgende aanbeveling van die Leerkommissie aan-
geneem:

„Rakende die persoon van Christus en die Kenosis-
leer, is n Kommissie van oordeel dat

„Kenosis-teorie:

(a) Die waaragtige en onveranderlike Godheid van
Christus;

(b) Sy profetiese amp, as onfeilbare Leermeeester.

(c) Sy hoëpriesterlike amp as „Middelbaar Gods en
des mensens“, aantas,

en in stryd is met Gods Woord en die Belydenis-
skrifte van ons Kerk; en om bogenoemde redes as
dwaalleer moet verwerp word.“

Opgemerkt sal word dat die besluit om hierdie
aanbeveling aan te neem deur Dr. Snyman gesekon-
deur is, een van die beskuldigders. Hierdie besluit het
enige soort Kenosis-teorie veroordeel, insluitende dié
wat die eiser gehuldig het. Dat dit die bedoeling
was, blyk uit die verwerping deur die Sinode van die
amendement wat Dr. de Villiers voorgestel het. Dit
was om „wat“ in te voeg tussen „Kenosis-teorie“
en (a), en sou tot gevolg gehad het dat nie al die
Kenosis-teorieë veroordeel word nie, maar alleen
die teorie wat (a), (b) en (c) aantas en waarmee
eiser hom nie vereenselwig nie.

In die Sinode van 1930 het die meerderheid van
die Regskommissie as volg gerapporteer:

„Wat punt 3 van die Klag betref, is n Kommissie
van oordeel dat die standpunt van die beklaagde waar
hy leer: (a) dat Christus sommige goddelike elen-
skappe afgeloë het; (b) dat Christus 'n menslike per-
soonlikheid gehad het (volgens sy geskrewe woord);
(c) dat Christus 'n god-menslike persoonlikheid gehad
het (volgens sy mondelinge verklaring); (d) dat Chris-
tus onkundig was aangaande die ontstaan en same-
stelling van die Boeke van die Ou Testament en der-
halwe geen gesaghebbende oordeel daarvoor kon vel-
nie—afwyk...“

„(3) Van die duidelike uitspraak van die Sinode
van 1928. (Sien Acta Synodi, bl. 277 punte V en
VII).“

Dit is deur die Sinode aangeneem, wat homself
derhalwe gebind het aan 'n uitspraak van die Sinode
van 1928. Weer moet gesê word dat die saak gepre-
judiseer is teen Eiser.

We hopen volgende week verder te gaan; dit is slechts
een deel van wat „Die Kerkblad“ publiceert.

K. S.

BOEKBESPREKING

De Redactie ontving ter aankondiging:

„Illustratie“ De Spiegel (uitg. Gebrs. Zomer
& Keunings U.M., Wageningen) met, behalve de gewone
rubrieken en de illustraties van den dag, artikelen over
Hitler, de Marmerstad Carara, De Koningin der aarde,
Moderne oorlogsmoesters, George Washington, Een ge-
vangenisoproer, Een rijdend hotel, Een man van
plichtsbetrachting (Hindenburg), De krughaftige Goer-
kha's, en belletristische bijdragen van M. v. Stameren,
Annie Vreeland, Bertie Ham, Ds J. A. Visscher, C.
Winter, H. de Kouter, A. G. Colenbrander, Ru Reijnders,
A. de J., M. Veren;

de Februari-nummers van „Ons Reisblad“, Or-
gan van de Ned. Chr. Reisvereniging. Uitg. Den Haag,
Weteringkade 22a, met artikelen over Crisis en Rei-
zen, Onze Lentereis naar Merano, Jubileumreis naar
Interlaken (en andere punten in het Berner Oberland),
Onze Palestinareis 1932, Beschaving door reizen, Met
Paschen naar het Geuldal, Verenigingsnieuws, Reis-
programma's, enz.;

het Februari-nummer van Gereformerd Man-
nenblad, adres R. Coulander, L. v. Eik en Duinen
114, Den Haag, met artikelen over Activiteit, Het ge-

bruik der leidraden, Nogmaals: Kerkelijk Beef, Vrou-
wenkiesrecht in de kerk, Bondsnieuws, Recencies;

het Februari-nummer van Het Zendingsblad
van de Geref. Kerken in Nederland (drukkerij „Vada“,
Wageningen) met artikelen over: Eenheid, Van Zen-
dingsaangelegenheden: De Synode van de Oost-Javaan-
sche Kerk; De benoeming van een hoogleraar voor de
zendingsvakken; Een zeer te waardeeren voorstel, Zen-
ding Noord-Holland: De eerste brief van Ds Allaart,
H. H. Scholten en gezin (bij de foto), De Opleidings-
school te Djokja, Wonosobo (bij het Zendingskaartje),
Verg. van Miss. arbeiders op Midden Java, De heer en
mevr. Slotemaker de Bruïne—Rutgers, Christ. M.U.O.
school te Djokja, Vereniging van Indonesische Chris-
ten Jongeren, Korte berichten, Leestafel, Giften;

de Februari-nummers van De Schoolkrant voor
de Chr. Scholen in Nederland (Gebr. Zomer & Keuning,
Wageningen) met bijdragen „Buitenland“ (In Spanje,
Ramp van de Engelsche duikboot, de Japanners dar-
ven wel) en „Binnenland“ (over Spoorwegaanslagen,
Automaten voor Spoorkaartjes, Droogmaking Zuider-
zee, enz.). Voorts „Gemengd Nieuws“, „Kleintjes“, „On-
derlinge Briefwisseling“, Raadsels;

het Februari-nummer van „Maandblad van de
Geref. Vereen. voor Drankbestrijding“ (red.-
adres Ds W. H. Gispens, Scheveningen) met: Brieven
aan een vriend te Schiedam, De wijn het zinnebeeld van
tweeërlei (werking van den H. Geest en caricatuur van
de bezieling van den H. Geest), Bijbelsche waarschu-
wingen en Strafbepalingen, De stemme Gods, en vele
kleinere artikelen met actueelen inhoud;

het Februari-nummer van St. Bonaventura,
tijdschrift voor R. K. Middelbaar en Voorbereidend
H. O., fa. Gebr. v. d. Burg, Helmond, met artikelen
over: Te veel kweekscholen, Mea Culpa, een bijdrage
tot de lectuur-enquête, Proefwerk, 't Schavotje, Ver-
eenigingsnieuws;

het laatste nummer van „De Toortsdrager“,
orgaan van de apolog. vereen. der chr. levens- en
wereldbeschouwing, (dat ophoudt te bestaan, omdat
het plan, alle positieve christenen te verenigen in een
apologetisch tijdschrift, niet te verwezenlijken bleek)
met Mededeeling van het Bestuur en der Redactie,
Onder het toortslicht, Schepping en onderhouding, Van
ketterjager tot ketter, Sola Fide, Wereldlied, Prof. Dr.
H. Wirth, Afscheidswoord, Ongeduld, Het ware be-
wonderen, Ingekomen Vragen, Boekaankondiging;

het Februari-nummer van het Maandbericht
van de Nederl. afdeling van den Wereldbond der
Kerken (drukkerij P. den Boer, Utrecht) met artikelen:
Helpt ons, Verslag van de resultaten van het petitione-
ment, Tweede verantwoording van giften voor den
arbeid van Prof. Siegm. Schultze;

het Januari-nummer van „De Stuwing“, maand-
blad uitgaande van de Amsterdamsche Maatschappij
voor Jongemannen, met artikelen over Contrasten, De
Taai der Cijfers, Het ontworpen leven, De nood der
tijden, Christendom en Sport, In de derde, Uitzicht
geven, Hoe een Oud-A.M.V.J.-er op zijn dorp werkt,
Boekbespreking;

het Januari-nummer van „De Dokter in huis“,
populair tijdschrift voor de Volksgezondheid, uitg. Ia
Rivière & Voorhoeve, Zwolle, met artikelen over
Levenswijze, Cirkelgang ook in de geneeskunde,
Eerste hulp bij ongelukken in het huisgezin, Ontdekkers
in de geneeskunde, Korte mededeelingen, Medische
Brievenbus;

het Januari-nummer, 't eerste van een eersten jaargang,
van Contact, Chr. maandblad voor patiënten,
oud-patiënten en personeel van Sanatoria en Rusthuizen,
adres F. de Kwaadsteniet, Nieuwe Rubensstraat
356, Rotterdam, met Meditatie, toelichting op het ver-
schijnen van dit blaadje (voortzetting van „De Nieuwe
Sonnevancker“), Amsterdammertjes, Voorhoen en thanx.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Zetel te:
's-Gravenhage-Oost (vac.-D. Ringnalda Sr.): J. Attema te
Wolvega; J. C. Brussaard te Bloemendaal; A. Dondorp te
Heemstede; Dr. W. G. Harrenstein te Amsterdam; J. C.
Houtzagers te Voorschoten; C. J. Sikkels te Amsterdam-Zuid.

Troetel te:
Groningen (7e pred. pl.): L. Oranje Cz. te Laren en J.
Wijngaert te Charlois.

Beroepen te:
Oosterend (Fr.): Cand. J. H. Mulder te Leeuwarden.

Afscheid van:
Krommenie: H. Steenhuis. Tekst: Hebr. 13:8.

Intrede te:
Alphen a. d. Rijn: G. Mulder. Tekst: 1 Joh. 1:1—5.
Drimmen: R. van Maare. Tekst: Efeze 6:17—19.
Groningen (als miss. pred.): Cand. P. J. Laijendijk. Tekst:
2 Thess. 3:1.

Geestelijk-verzorger „Bloemendaal“.
Tot geestelijk verzorger van de Stichting Bloemendaal van
de Vereniging tot Chr. verzorging van krankzinnigen te Loo-
duinen is benoemd Ds H. Boswijk te Uithoorn.

Candidates tot den H. Dienst.
De heer J. C. Gilhuis, Balijelaan 2a bis te Utrecht, Theol.
cand. aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, en H. Muijs,
Wagnerlaan 24 te Bilthoven (U.), cand. aan de Theol. School
te Kampen, zijn door de Classis Utrecht der Geref. Kerken
praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroep-
baar verklaard. Beide heeren zullen gaarne de Kerken dienen
en een eventueel beroep in overweging nemen.

Te Borne en te Delden nog geen predikant.
Ter vergadering van de Classis Deventer der Geref. Kerken
bleek, dat te Borne en Delden wel bereidheid wordt gevonden
om zich te combineeren tot het beroepen van een predikant,
maar het financiële bezwaar zal, althans voor eerst, haast on-
overkomelijk zijn. Deze zaak zal echter nog nader onder de
oogen worden gezien.

De Geref. Kerk van Loozuinen.
Naar men mededeelt hebben zoo goed als alle in de Vruchten-